

ISSN 2226-3209 (Print)
ISSN 2409-0506 (Online)

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

MINISTRY OF CULTURE AND INFORMATION POLICY OF UKRAINE
NATIONAL ACADEMY OF MANAGERIAL STAFF OF CULTURE AND ARTS

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ

АКАДЕМІЇ

КЕРІВНИХ

КАДРІВ

КУЛЬТУРИ

І МИСТЕЦТВ

NATIONAL

ACADEMY OF

MANAGERIAL

STAFF OF

CULTURE

AND ARTS

HERALD

Щоквартальний науковий журнал
Quarterly Journal

1'2024

Київ – 2024

Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. Київ, 2024. № 1. 440 с.

У щоквартальнику Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв висвітлюють актуальні питання мистецтвознавства та культурології. Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, усіх, хто прагне набути ґрунтовні знання теоретичного і прикладного характеру.

Редакційна колегія

Денисюк Ж. З., д. культ. (головний редактор); *Литвин С. Х.*, д. і. н., професор (заст. головного редактора); *Афоніна О. С.*, д. мист., професор (відповідальний секретар); *Бітаєв В. А.*, д. філос. н., професор, член-кор. НАМ України; *Волков С. М.*, д. культ., професор; *Донченко Н. П.*, засл. діяч мистецтв України, професор; *Езкуерро А.*, д. філос. (Іспанія); *Жуковін О. В.*, к. мист.; *Зосім О. Л.*, д. мист., професор; *Канпелліні В.*, д. філос., професор (Італія); *Карпов В. В.*, д. і. н.; *Каталінік В.*, д. філос. (Хорватія); *Кайл К.*, д. філос. (Німеччина); *Кнаут М.*, д. філос., професор (Німеччина); *Льоос Х.*, д. філос., професор (Німеччина); *Овчарук О. В.*, д. культ., професор; *Пастерняк В.*, д. габілітований, професор (Польща); *Ростіролла Д.*, д. філос. (Італія); *Сапенко Р.*, д. габілітований, професор (Польща); *Хемслі Д.*, д. філос. (Великобританія); *Чернець В. Г.*, д. філос., професор; *Шванднер Г.*, д. філос., професор (Німеччина); *Штанке Г.*, д. філос., професор (Німеччина); *Юренієне В.*, д., професор (Литва), *Яковлев О. В.*, д. культ., професор

Статті, подані до редакції журналу, рецензують члени редакційної колегії

Журнал включено до **Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»)** зі спеціальностей: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація; 024 Хореографія; 025 Музичне мистецтво; 026 Сценічне мистецтво; 034 Культурологія відповідно до Наказу МОН України від 02.07.2020 № 886 (додаток 4).

Науковий журнал "Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв" індексується в міжнародних наукометричних базах даних: EBSCO; International Impact Factor Services; Research Bible; Open Academic Journals Index; CiteFactor; Google Scholar; Directory of Open Access Scholarly Resources; CEEOL (Central and Eastern European Online Library); Index Copernicus

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
(протокол № 8 від 04.03.2023)

За точність викладених фактів та коректність цитування відповідальність несе автор

Свідоцтво КВ № 19938-9738ПР від 17.05.2013 р.

© Національна академія керівних кадрів
культури і мистецтв, 2024

© Автори

УДК 069:7(477.63) + 7.036.45(477)
DOI 10.32461/2226-3209.1.2024.302058

Цитування:

Кравченко А. І. Репрезентація колекції Дніпровського художнього музею порубіжжя XIX–XX століть в експозиційному блоці «Модерн. Авангард. Символізм». *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2024. № 1. С. 180–186.

Кравченко Анастасія Ігорівна,
доктор мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри креативних культурних
індустрій Національної академії
керівних кадрів культур і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0001-6706-7937>
akravchenko@dakkkim.edu.ua

Kravchenko A. (2024). Representation of dnipro art Museum`s Collection of the Late 19th and Early 20th Centuries at Exposition Block "modern. Avant-garde. Symbolism". National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal, 1, 180–186 [in Ukrainian].

**РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОЛЕКЦІЇ ДНІПРОВСЬКОГО ХУДОЖНЬОГО МУЗЕЮ
ПОРУБІЖЖЯ XIX–XX СТОЛІТЬ В ЕКСПОЗИЦІЙНОМУ БЛОЦІ
«МОДЕРН. АВАНГАРД. СИМВОЛІЗМ»**

Мета статті полягає у виявленні особливостей та закономірностей у репрезентації частини колекції Дніпровського художнього музею порубіжжя XIX – XX століть, представленої в блоці основної музейної експозиції «Модерн. Авангард. Символізм» у період з 19 травня 2018 року до 23 лютого 2022 року. **Методологія** наукової розвідки ґрунтується на застосовуванні системного підходу в поєднанні загальнонаукових та спеціальних методів пізнання, таких як аналітичний, формально-стилістичний, систематизації та узагальнення. Застосування зазначених методів і підходів сприяло глибокому опрацюванню визначеної проблематики й надало змогу сформулювати аргументовані висновки. **Наукова новизна** роботи полягає в комплексному підході до аналізу та узагальнення низки питань щодо особливостей репрезентації творів образотворчого мистецтва межі XIX – XX століть представленої в блоці «Модерн. Авангард. Символізм» постійної музейної експозиції Дніпровського художнього музею. **Висновки.** За результатами поточної наукової розвідки можемо констатувати, що зала постійної експозиції Дніпровського художнього музею – «Модерн. Авангард. Символізм», яка складалася з чотирьох тематичних частин, являє собою приклад вдалого поєднання експозиційної та наукової роботи, що дозволило на гідному рівні репрезентувати відповідний розділ музейної колекції. Відмітимо також нетривіальне вирішення експозиційного простору в кольорі, особливістю якого стало акцентоване контрастне зонування. Серед прикметних особливостей зауважимо віднайдений баланс між демонстрацією творів визнаних майстрів модерністської доби та представником регіонального мистецького осередку. Включення основної експозиції ряду картин місцевого художника-символіста Михайла Сапожнікова, певною мірою сприяло інтегруванню його постаті та творчого доробку в лінію розвитку українського образотворчого мистецтва першої третини XX ст.

Ключові слова: модерн, авангард, символізм, живопис, графіка, остання чверть XIX століття, перша чверть XX століття, Дніпровський художній музей, колекція, Олександр Мурашко, Давид Бурлюк, Михайло Сапожников.

Kravchenko Anastasiia, Doctor of Arts, Associate Professor, Department of Creative Cultural Industries, National Academy of the Culture and Arts Management

Representation of dnipro art Museum`s Collection of the Late 19th and Early 20th Centuries at Exposition Block "modern. Avant-garde. Symbolism"

The purpose of the article is to identify features and regularities in representation of part of collection of the Dnipro Art Museum of the verge of 19th and 20th centuries, presented in the block of the main museum exposition "Modern. Avant-Garde. Symbolism" from 19 May 2018 to 23 February 2022. **The research methodology** is based on the application of a systemic approach in a combination of general scientific and special methods of cognition, such as analytical, formal-stylistic, systematisation, and generalisation. The application of the specified methods and approaches contributed to a profound study of the identified issues and made it possible to formulate reasoned conclusions. **The scientific novelty** of the work lies in a comprehensive approach to the analysis and generalisation of a range of issues regarding the peculiarities of the representation of fine art pieces at the turn of the 20-21 centuries presented in the block of the permanent exposition of the Dnipro Art Museum "Modern. Avant-Garde. Symbolism". **Conclusions.** Based on the

results of the present research, the author can state that permanent exhibition hall of the Dnipro Art Museum "Modern. Avant-Garde. Symbolism", which consisted of four thematic blocks, is an example of a successful combination of expository and scientific work, which made it possible to represent the relevant section of the museum collection at a decent level. One of the notable features is the non-trivial solution of exhibition space in colour, which was characterised by accented contrasting zoning. Among the notable features, the author notes the balance found between the demonstration of artworks of recognised masters of the modernist era and representatives of the regional art centre. The inclusion in the main exposition of a number of paintings by the local symbolist artist Mykhailo Sapozhnykov contributed to a certain extent to the integration of his figure and creative work into the line of Ukrainian fine art development in the first third of the 20th century.

Keywords: modern, avant-garde, symbolism, painting, graphics, the last quarter of the 19th century, the first quarter of the 20th century, Dnipro Art Museum, collection, Oleksandr Murashko, David Burliuk, Mykhailo Sapozhnykov.

Актуальність теми дослідження. Дніпровський художній музей володіє значною збіркою творів живопису, графіки, ужиткового мистецтва межі XIX–XX століть. Зазначена частина музейного зібрання була представлена 19 травня 2018 року в контексті презентації експозиційної зали №4 «Модерн. Авангард. Символізм». Особливість представленої частини музейної колекції зумовлена значною жанровою та тематичною різноманітністю представлених творів визнаних українських майстрів модерністської доби, що дозволило на досить високому рівні представити саме цей період в розрізі вітчизняного мистецтва. Також, до експозиційного блоку «Модерн. Авангард. Символізм» було включено ряд творів живопису унікального катеринославського художника-символіста Михайла Сапожнікова.

Проте маємо зауважити, що частина колекція творів образотворчого мистецтва представлена саме таким чином в музейній експозиції не була предметом наукового аналізу. Відповідно, пропонується розвідка є актуальною, враховуючи те, що ця частина музейної колекції у всій своїй повноті не опинялася достатньою мірою у фокусі уваги фахівців.

Аналіз досліджень і публікацій. За результатами дослідження історіографії проблематики виявлено, що аспекти вивчення колекції Дніпровського художнього музею, а саме творів образотворчого мистецтва межі XIX – XX століть висвітлювала нечисленна кількість науковців – співробітників музею, статті яких мають переважно науково-популярний характер, серед яких можемо відзначити тексти Л. І. Яценко [2, 104], С. А. Бугулова [3, 128] Т. І. Шапаренко [3, 104], С. В. Безпалько [3, 92]. В окрему групу можна виділити низку публікацій В. В. Кулічихіна присвячених творчості місцевого художника-символіста Михайла Сапожнікова, найґрунтовнішим з яких є образотворче видання «Світ символів Михайла Сапожнікова» [4]. Зі статей, опублікованих у наукових фахових виданнях, також відзначимо

тексти О. М. Світличної [8], С. М. Несмачного [7], що висвітлюють доробок М. І. Сапожнікова.

Мета статті полягає у виявленні особливостей та закономірностей у репрезентації частини колекції Дніпровського художнього музею межі XIX – XX століть, представленої в блоці постійної музейної експозиції «Модерн. Авангард. Символізм».

Виклад основного матеріалу. Вернісаж зали постійної експозиції Дніпровського художнього музею – «Модерн. Авангард. Символізм» відбувся 19 травня 2018 року, як головна урочиста подія тогорічної мистецької акції «Ніч музеїв». Зазначена експозиційна зала була доступна для перегляду до 23 лютого 2022 року. Наразі, з міркувань безпеки, твори представлені в експозиції тимчасово демонтовано у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні. Представлена експозиція презентувала мистецтво періоду кінця XIX – першої чверті XX століття – одного з найцікавіших та найсуперечливіших етапів в історії світової та вітчизняної культури, і складалась з 47 творів живопису, графіки, скульптури, які досить умовно було розподілено на чотири тематичні кейси.

Характерною прикметою цієї зали стало нетипове для закладу вирішення експозиційного простору в кольорі. Насичене контрастне зонування, за задумом авторів експозиції, мало підкреслити змістовні особливості як окремих представлених художніх творів, так і певних тематичних частин експозиції [5].

Іншою цікавою особливістю експозиції стало те, що окрім стандартно демонстрованих творів живопису та графіки, вперше в історії дніпровського художнього музею було знайдено можливість продемонструвати вітраж доби модерн «Іриси», який було інтегровано у тематичний кейс «Доба модерну. Художник та театр» (рис. 1) та об'ємно показати картину Роберта Фалька «Дівчина в ліловому» (1920 р.), що має двобічне зображення, як на лицевій стороні полотна, так і на зворотній (рис. 2).

В експозиції зали «Модерн. Авангард. Символізм» була продемонстрована низка творів живопису та графіки знаних українських митців модерністської епохи, серед яких на нашу думку на особливу увагу заслуговують твори Олександра Мурашка (1875–1919), Давида Бурлюка (1882–1967), Михайла Сапожникова (1871–1937).

Робота Олександра Мурашка «Дівчина» (1906 р.) (рис. 3) представлена в тій частині експозиційного простору, яка безпосередньо присвячена демонстрації образотворчого мистецтва порубіжжя XIX–XX століть та має характерну назву «Мистецтво 1890-х–1900-х рр.. На порозі мистецької революції». Наявність в музейній колекції саме портретного зображення не видається випадковим, адже Олександр Мурашко був відомий, в першу чергу, саме як художник-портретист. На початку минулого століття бути власником портрета, написаного цим художником, вважалося престижним.

В історії українського образотворчого мистецтва О. О. Мурашко знаний як майстер, який мав свій власний пізнаваний стиль, сформований на підґрунті складного поєднання реалістичних, імпресіоністичних та модерних тенденцій. Ці авторські новації простежуються і в музейній роботі «Дівчина» – творі, який поєднує елементи жанрової картини та пленерної замальовки. Колористичні відношення ретельно вивірені й узагальнені, «кадрована» композиція – крупним планом, виіплена енергійним і соковитим мазком. Сюжет роботи простий і невігядливий, проте художник виявляє інтерес до характеру дівчини, її урівноваженості, самодостатності, упевненості [3, 92]. Таке поєднання декоративно-узагальненої художньої форми з відчутним психологізмом зображеного образу стане визначальною рисою творчості митця.

В частині експозиції, яка названа авторами «Мистецтво доби Авангарду. Поліфонія мистецьких концепцій» (рис. 4) центральне місце займають твори Давида Бурлюка, митця, якого небезпідставно називають «батьком футуризму». За власними словами художника, він був «вишпеканий першими побаченими картинами природи, світозарними й

прекрасними, духмяним повітрям України» [2, 104]. Протягом свого бурхливого життя він не поривав зв'язку з Україною, мав контакти з січеславськими-дніпровськими митцями і у 1929 та 1930 роках [2, 104], вже тривалий час перебуваючи у США, спромігся передати катеринославському художньому музею п'ять творів, чотири з яких було продемонстровано в останній музейній експозиції.

Серед представлених творів безперечно вирізняється полотно «Час» (1918–1919) – яскравий зразок авангардного мистецтва. Авангард – це розмаїття художніх мов і філософських концепцій: індивідуальних та колективних. Це і конструктивізм Володимира Татліна, і алогізм Давида Бурлюка, і супрематизм Казимира Малевича і багато, багато іншого. Авангард (від фр. *avant-garde* – передовий загін) у значенні сукупності прогресивних літературно-художніх явищ першої чверті XX століття – термін для сучасного поціновувача мистецтва цілком звичний, але у 1910-ті роки широкого вжитку не мав. У той час використовувалися слова, які підкреслювали або опозиційність – «ліві художники», або новизну мистецтва – «будетляне», «футуристи». Сам живопис, який раніше задовольнявся традиційним розумінням про картину як вікно у світ, тепер обмежитися ним не може, тому що в цьому вікні нічого стабільного вже немає – там пустоти і провали, нестійкий всесвіт незрозумілих енергій. Речі зірвалися з місця, розпалися на частини, і у художника є можливість зібрати їх наново зовсім інакше. Тож на картині Давида Бурлюка «Час» (рис. 5) поверхня картини здійснюється, на ній з'являються колажні вклейки, а в живопис вдираються реальні предмети. Дівоче обличчя тут оточують вагони потяга, рейки колії, колеса, телеграфні стовпи, схематичні фігури. Напис «1324» та вклеєний шматок газети «ВРЕМЯ» довершують відчуття хаосу. Колажне поєднання несумісних предметів і текстів, відмова від зрозумілого причинно-наслідкового порядку все це ознаки поезики нового часу – поезики абсурду.

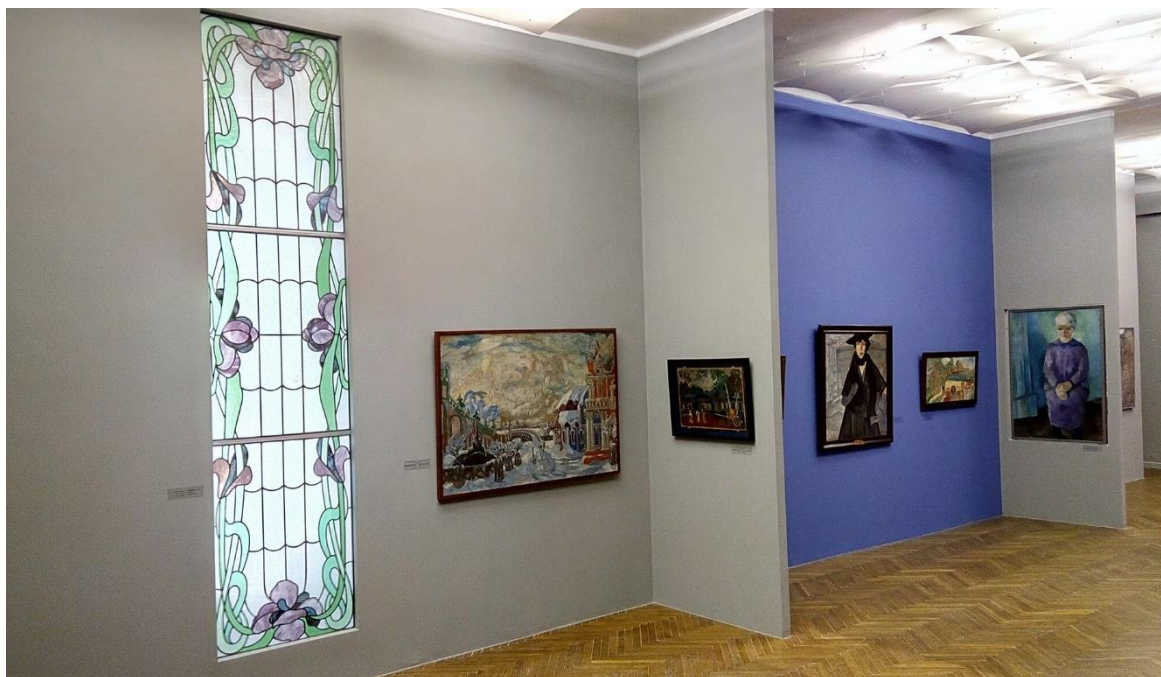

Рис. 1.

*Дніпровський художній музей. Зала основної експозиції №4 «Модерн. Авангард. Символізм»
(тематичний кейс «Доба модерну. Художник та театр»)*

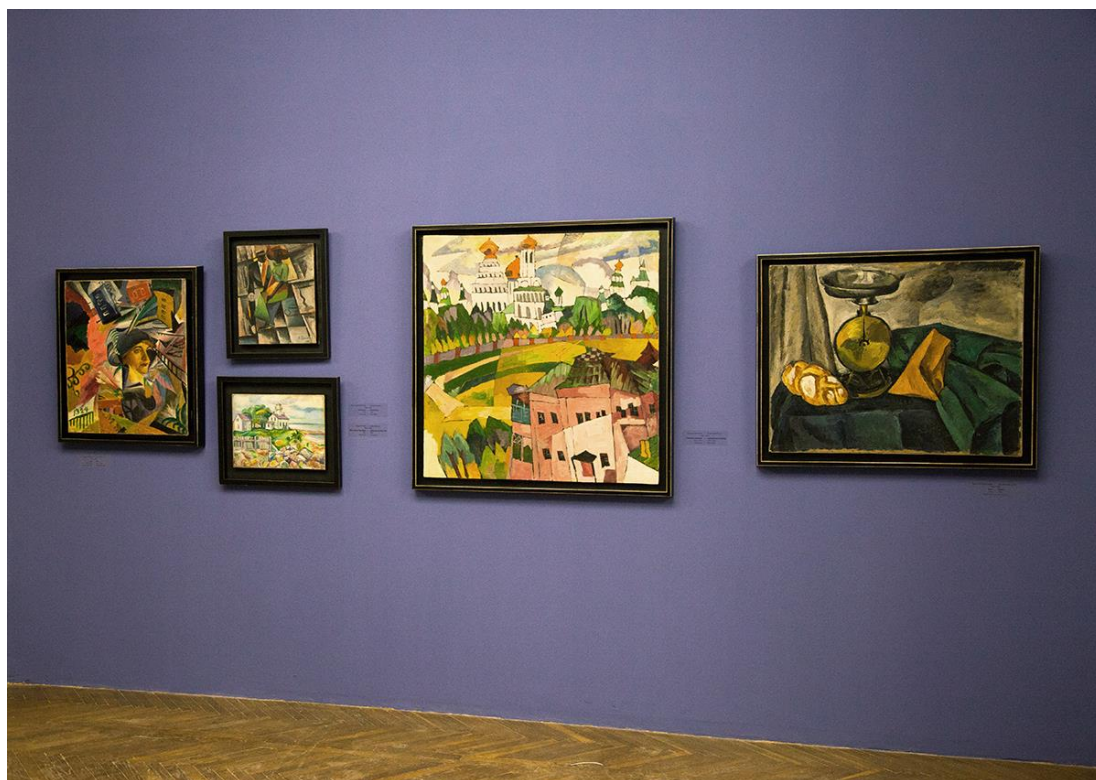

Рис. 2.

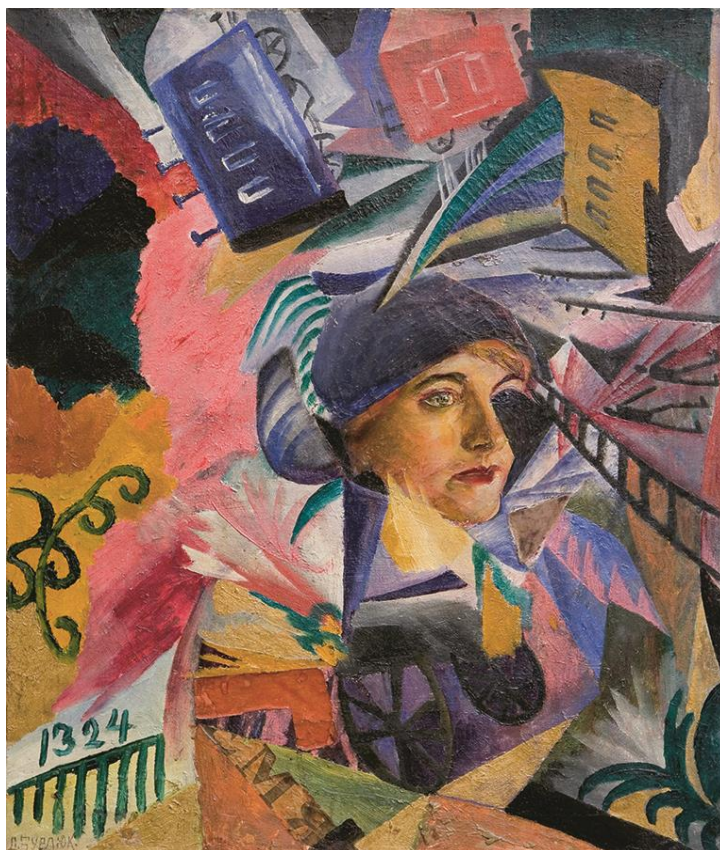
*Роберт Фальк (1886–1956)
зворотній бік полотна картини «Дівчина в ліловому». 1920 (?)
Полотно, олія, 130×90 см
Збірка Дніпровського художнього музею*

*Рис. 3.
Олександр Мурашко (1875–1919)
Дівчина. Близько 1906 р.
Полотно, олія, 64×82 см
Збірка Дніпровського художнього музею*

*Рис. 4.
Дніпровський художній музей. Зала основної експозиції №4 «Модерн. Авангард. Символізм» (тематичний кейс «Мистецтво доби Авангарду. Поліфонія мистецьких концепцій»)*

*Рис. 5.
Давид Бурлюк (1882–1967)
Дівчина. Близько 1906 р.
Полотно, олія, колаж, 69,5×59,5 см
Збірка Дніпровського художнього музею*

*Рис. 6.
Дніпровський художній музей. Зала основної експозиції №4 «Модерн. Авангард. Символізм» (тематичний кейс «Мистецтво символізму. Світ символів Михайла Сапожникова»)*

Завершальним елементом експозиції зали «Модерн. Авангард. Символізм» стала низка робіт катеринославського митця М. І. Сапожнікова (рис. 6). Мистецька спадщина художника (близько 250 творів живопису та графіки) зберігається у фондах Дніпровського художнього музею, тож рішення про включення робіт художника до постійної музейної експозиції видається логічним [6, 43]. Основою мистецького спадку художника є дві серії символістських картин, кожна з яких об'єднує по 12 творів [6, 43]. Роботи Михайла Сапожнікова значно різняться одна від одної як художньою лексикою, так і виконавською манерою, що є цілком природним проявом мистецької еволюції автора. Ця частина експозиції, в якій було представлено дев'ять символістських картин художника, отримали назву «Мистецтво символізму. Світ символів Михайла Сапожнікова».

Наукова новизна роботи полягає у виявленні особливостей та закономірностей у репрезентації частини колекції Дніпровського художнього музею межі XIX – XX століть, представленої в блоці постійної музейної експозиції «Модерн. Авангард. Символізм», що раніше не була предметом наукового аналізу.

Висновки. Відтак, за результатами дослідження констатуємо, що зала постійної експозиції Дніпровського художнього музею – «Модерн. Авангард. Символізм», яка складалася з чотирьох тематичних блоків та функціонувала у період з 19 травня 2018 року до 23 лютого 2022 року, є прикладом вдалого поєднання експозиційної та наукової роботи, яке дозволило на гідному рівні продемонструвати відповідний розділ музейної колекції. Зауважимо також нетривіальне вирішення експозиційного простору в кольорі, особливістю якого стало акцентоване контрастне зонування.

Серед приметних особливостей відзначимо віднайдений баланс між представленням творів визнаних майстрів модерністської доби та представником регіонального мистецького осередку. Введення в контекст основної експозиції ряду картин місцевого художника-символіста Михайла Сапожнікова, певною мірою сприяло інтегруванню його постаті та творчого доробку в лінію розвитку українського образотворчого мистецтва першої третини XX ст.

Література

1. Від Задуму до Втілення. Світ Символів Михайла Сапожнікова. *Дніпровський художній музей* : офіц. веб-сайт. URL: <http://artmuseum.dp.ua/?p=8174> (дата звернення: 10.01.2024).

2. Дніпропетровський художній музей : науково-методичне видання / упоряд. Л. В. Богданова. Дніпропетровськ, 2001. 256 с.

3. Колекція живопису Дніпропетровського художнього музею. Вибрані твори : альбом-каталог / упоряд. С. М. Несмачний. Дніпро, 2019. 144 с.

4. Куличихин В. В. Мир символів Михайла Сапожнікова. Дніпро : Літограф, 2018. 176 с.

5. «Модерн. Авангард. Символізм» – нова зала музейної експозиції. *Дніпровський художній музей* : офіц. веб-сайт. URL: <http://artmuseum.dp.ua/?p=7726> (дата звернення: 20.01.2024).

6. Несмачний С. М. Актуалізація творчого доробку унікального художника-символіста Михайла Сапожнікова в експозиції Дніпропетровського художнього музею. Деякі аспекти мистецького соціокультурного проектування. *Наукова весна 2021: Культура і мистецтво в сучасному світі*. 36. матеріалів форуму, Київ, 28 травня 2021 р., Київ : КНУКіМ, 2021. С. 42–45.

7. Несмачний С. М. Колекція творів художника-символіста Михайла Сапожнікова в зібранні Дніпровського художнього музею. *Культура і сучасність* : альманах. 2023. № 1. С. 150–155. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-0285.1.2023.286799>

8. Світлична О. М. Символічна творчість Михайла Сапожнікова. *Вісник Харківської державної академії дизайну та мистецтв* : наук. журнал. Харків, 2008. № 12. С. 129–137.

References

1. From Concept to Implementation. World of Symbols by Mykhailo Sapozhnykov. (n.d.). URL: <http://artmuseum.dp.ua/?p=8174> [in Ukrainian].

2. Dnipropetrovsk Art Museum (2001). Dnipro [in Ukrainian].

3. Collection of Paintings of the Dnipropetrovsk Art Museum. Selected Works (2019). Dnipro [in Ukrainian].

4. Kulichykhin, V. V. (2017). The World of Symbols of Mykhailo Sapozhnykov. Dnipro [in Russian].

5. Modern. Avant-garde. Symbolism –New Exhibition Hall of the Museum. (n.d.). URL: <http://artmuseum.dp.ua/?p=7726> [in Ukrainian].

6. Nesmachnyi, S. (2021). Update of Creative Work of Unique Symbolist Artist Mykhailo Sapozhnykov in the Exposition of the Dnipropetrovsk Art Museum. Kyiv National University of Culture and Arts, 42–45 [in Ukrainian].

7. Nesmachnyi, S. (2022). Symbolist Painting of Mykhailo Sapozhnykov: From Concept to Implementation. Herald of the National Academy Of Culture And Arts Management, 3, 149–155 [in Ukrainian].

8. Svitlychna, O.M. (2008). Mykhailo Sapozhnykov's Symbolic Creative Work. Bulletin of the Kharkiv State Academy of Design and Arts, 8, 68–74 [In Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 17.01.2024

Отримано після доопрацювання 19.02.2024

Прийнято до друку 27.02.2024

ЗМІСТ

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

<i>Овчарук О. В.</i>	Науково-дослідницькі та освітні стратегії як чинник культурних інновацій: досвід Сполученого Королівства3
<i>Жукова Н. А.</i>	Феномен страху: рефлексія в образотворчому мистецтві ХХ – початку ХХІ століття (культурологічний аспект) 9
<i>Колесник О. С., Столяр М. Б.</i>	Філософська гелотологія: проблеми та перспективи25
<i>Герчанівська П. Е.</i>	Деколонізація суспільства: український поворот 32
<i>Рогребніак Г.</i>	Culture of National Minorities in Modern Art History Discourse 42
<i>Сіверс В. А.</i>	Методологія ціннісного координатного підходу в моделі альтернативного розуміння свідомості 49
<i>Биркович Т. І., Морозова Я. А.</i>	Особливості використання соціальних мереж для просування бібліотечних ресурсів 56
<i>Горбань Ю. І., Олійник О. М.</i>	Інформаційна культура особистості в цифрову епоху: до питання академічної доброчесності 63
<i>Гурова І. В.</i>	Фанатська культура (фан-культура): від споживання масової до творення популярної 71
<i>Доскіч Л. С.</i>	Особливості зовнішньої культурної політики Іспанії 77
<i>Коржова Т. В.</i>	Соціокультурний «поворот» у науці про зв'язки із громадськістю: критика функціоналізму, впливи постмодерну та культурна апропріація 83
<i>Савчин Л. М.</i>	Культура танцю в пошуку шляхів духовності особистості 90
<i>Федоренко М. О.</i>	Культурологічний вимір філософії Григорія Сковороди 96
<i>Шевченко Н. О.</i>	Диверсифікація напрямів туристичної діяльності як ресурс розвитку соціокультурної сфери місцевих громад 101
<i>Даць І. В.</i>	Інституціональний поступ та менеджмент Олега Тимошенка від моновишу до закладу вищої освіти університетського зразка 107
<i>Позняк А. В.</i>	Вплив цифрової трансформації на культурно-дозвілєву діяльність українських скансенів у першій чверті ХХІ століття 112
<i>Галюк С. В.</i>	Креативні індустрії як складова сучасної культури 119
<i>Голобородько О. О.</i>	Героїзація як феномен сучасної медіакультури 126
<i>Вербецький Є. М.</i>	Рецепція інокультурних практик у сучасному урбаністичному просторі як предмет культурологічного дослідження 132
<i>Комарніцька О. В.</i>	Сутність і різновиди проєктів у сфері культури 137
<i>Шаган Т. М.</i>	Культурна дифузія в сучасному культурологічному дискурсі 144

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО, РЕСТАВРАЦІЯ

<i>Афоніна О. С.</i>	Міждисциплінарний підхід як основа методології дослідження проблематики реалістичного живопису 150
<i>Безугла Р. І.</i>	Наслідкування традицій старих майстрів в українському реалістичному живописі (на прикладі творчості В. Костирка, С. Равського, О. Глазунова) 156
<i>Зузяк Т.</i>	Вплив точної атрибуції на збереження історичних портретних мініатюр 162
<i>Денисюк Ж. З.</i>	Еволюція образу ромської спільноти в європейському сучасному мистецтві 168
<i>Карпов В. В.</i>	Мініатюрний портрет як елемент культурної спадщини в музейних колекціях.. 173

<i>Кравченко А. І.</i>	Репрезентація колекції Дніпровського художнього музею порубіжжя XIX–XX століть в експозиційному блоці «Модерн. Авангард. Символізм» 180
<i>Розотченко О. О.</i>	Образ ромів у жанровому реалістичному живописі XIX – початку XX століття: стилістичні та сюжетно-тематичні особливості 187
<i>Романенкова Ю. В.</i>	Реалізм як інструмент відродження класичних традицій у живописній творчості Ольги Карпенко 192
<i>Бардік М. А.</i>	Стиль класицизм у настінному живописі храмів Києво-Печерської лаври 197
<i>Бойко В. І.</i>	Ромська тематика в пейзажах (на прикладі творів реалістичного живопису другої половини XIX ст.) 206
<i>Біскулова С. О.</i>	Технологічні особливості створення мініатюрного живопису Розальби Карр'єри (1673–1757) 212
<i>Долеско С. В.</i>	Українські народні традиції гостинності в контексті сучасного дипломатичного етикету 218
<i>Мищенко І. І.</i>	Дослідження портретів монархів Австро-Угорщини (XVIII століття) з колекції Чернівецького художнього музею 224
<i>Несен І. І.</i>	Український портретний живопис XVIII – початку XIX століть у зібранні Дніпровського художнього музею 229
<i>Оборська С. В.</i>	Романтизований художній образ Есмеральди в європейському живописі XIX століття 236
<i>Сапелкіна З. П.</i>	Модерне українське мистецтво: європейська тотожність чи окремість 242
<i>Солярська-Комарчук І. О.</i>	Осмилення «суворого стилю» в процесі формування українського неофіційного мистецтва 249
<i>Яланський А. В.</i>	Онлайн-навчання живопису: переваги і недоліки 255
<i>Попінова О. М., Крюкова Г. О.</i>	Інтеграція технологій і образотворчого мистецтва: від комп'ютера до цифрових медіа 260
<i>Иценко К. Ю.</i>	Невзаємозамінні токени (NFT) як актуальна складова сучасного культурно-мистецького простору 266
<i>Капщукова О. С.</i>	Твори живопису Миколи Глуценка 1940–1970-х років з колекції Дніпровського художнього музею: до питань періодизації та переатрибуції 273
<i>Шишлюк Є. Г.</i>	Художня діяльність Антоніо Соларіо: проблематика інтерпретації фактів та атрибуції творів 279

ХОРЕОГРАФІЯ

<i>Коломісць В. А.</i>	Ідеї ритмопластики Еміля Жак-Далькроза в танцювальних студіях Радянської України кінця 1910-х – початку 1920-х років 285
<i>Пастухов О. А.</i>	Хіп-хоп: характерні особливості та вплив на сучасну хореографію 291

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

<i>Шевченко Л. М., Колесник О. С.</i>	Символізм у XIX сторіччі, його проєкції на вік психології підсвідомого і музичні аспекти того напрямку 296
<i>Григор'єва М. С.</i>	Барокова опера в сучасній українській постановці: особливості інтерпретації з погляду історично інформованого виконавства (на прикладі вистави опери Генрі Перселла «Дідона й Еней») 303
<i>Гуса О. А.</i>	Українські паралелі до ягеллонства і сарматизму в бутті Європи XVIII–XIX століть 310
<i>Микуланинець Л. М.</i>	Життєпис Іштвана Мартона як відображення культурно-історичного простору Закарпаття XX століття 315

<i>Палійчук І. С., Ду Бохао.</i>	Жанрово-стильова динаміка квартету саксофонів у світовій музичній культурі XIX–XX століть	321
<i>Сапожнік О. В.</i>	Сучасна популярна естрадна музика в Україні: до питання дефініції та жанрово-стильових конотацій	327
<i>Шпак Г. С.</i>	Реквієм Моцарта і його виконання К. Пігровим	333
<i>Тущенко М. М.</i>	Розвиток виконавської майстерності студентів-гітаристів у процесі навчання у закладах вищої освіти	339
<i>Красиліна І. В.</i>	Ознаки пізньої <i>seria</i> в опері Антоніо Сальєрі «Арміда»	344
<i>Чистова О. О.</i>	Четверта з «Бразильських бахіан» Е. Вілли-Лобоса в контексті поліфонізму XX сторіччя	349
<i>Ден Еньї</i>	Вектори збереження китайської традиційної музики	356
<i>Стахевич О. О.</i>	Вокально-романсова творчість українських композиторів у стильових вимірах доби: Михайло Скорульський	361
<i>Сторонянська М. В.</i>	Особливості транскрибування французької лютневої музики в сучасну нотацію	367
<i>Сюнь Ї.</i>	Еволюція фортепіанної освіти в Китаї: аналіз соціокультурного впливу та перспектив розвитку	374
<i>Чен Менгжао</i>	Інваріанти складної тричастинної форми у сонатах для фортепіано китайських композиторів	380
<i>Чжу Сиси</i>	Еволюція китайської інструментально-виконавської школи XX – початку XXI століття	387

СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО

<i>Мізяк В. Д.</i>	Формування професійних навичок у умовах дистанційної освіти при опануванні професії актора	393
<i>Фадель А.</i>	Театральне мистецтво західних мусульманських громад кінця XX – початку XXI століття	398
<i>Нечаєнко Т. В.</i>	Театр одного актора: комплементарність засобів і прийомів ідейно-емоційної виразності сценічного формотворення моновистав	404
<i>Стулій А. І.</i>	Особливості монтажного мислення у сферичних аудіовізуальних творах	410
<i>Фен Баоцзян</i>	Форми та методи медіапромоції балетного театру в КНР	416
<i>Хімич А. В.</i>	Підтекст у кульмінаційному діалозі як режисерський метод унікнення мелодраматичних штампів	423
<i>Цьона А.-Г. О.</i>	Режисерське використання актора комічного амплуа в драматичній ролі на прикладі творчості Джима Кері	428

CONTENTS

CULTUROLOGY

<i>Ovcharuk O.</i>	Research and education strategies as a factor of cultural innovation: experience of the United Kingdom	3
<i>Zhukova N.</i>	Phenomenon of Fear: Reflection in Fine Arts of The 20th – Early 21st Century (Cultural Aspect)	9
<i>Kolesnyk O., Stoliar M.</i>	Philosophical henotology: problems and prospects	25
<i>Gerchanivska P.</i>	Decolonization of society: the Ukrainian turn	32
<i>Pogrebniak G. [Погребняк Г. П.]</i>	Culture of National Minorities in Modern Art History Discourse [Культура національних меншин у сучасному мистецтвознавчому дискурсі]	42
<i>Sivers V.</i>	Methodology of the value coordinate approach in the model of alternative understanding of consciousness	49
<i>Byrkovych T., Morozova Ya.</i>	Features of Using Social Networks for the Promotion of Library Resources	56
<i>Horban Yu., Oliinyk O.</i>	Information Culture of the Personality in the Digital Age: On the Issue of Academic Integrity	63
<i>Hurova I.</i>	Fan Culture: From Consumption of the Mass to Creation of the Popular	71
<i>Doskich L.</i>	Features of Spain's Foreign Cultural Policy	77
<i>Korzhova T.</i>	Socio-cultural "turn" in public relations science: critics of functionalism, postmodern influences and cultural appropriation	83
<i>Savchyn L.</i>	Dance Culture in Search of the Ways of Personality Spirituality	90
<i>Fedorenko M.</i>	Cultural cimension of Hryhorii Skovoroda's philosophy	96
<i>Shevchenko N.</i>	Diversification of Tourist Activities as A Resource for Development of Socio-Cultural Sphere of Local Communities	101
<i>Dats I.</i>	Oleh Tymoshenko's Institutional Development and Management From Mono-Unit to University-Type Higher Institution	107
<i>Pozniak A.</i>	The impact of digital transformation on cultural and leisure activities of Ukrainian open-air museums in the first quarter of the XXI century	113
<i>Galyuk S.</i>	Creative industries as a component of modern culture	119
<i>Holoborodko O.</i>	Heroisation as a phenomenon of modern media cultur	126
<i>Verbetsky Ye.</i>	Reception of foreign cultural practices in modern urban space as a subject of cultural research	132
<i>Komarnitska O.</i>	Essence and varieties of projects in the sphere of culture	137
<i>Shahan T.</i>	Cultural Diffusion in Modern Cultural Discourse	144

ART, DECORATIVE ART, RESTAURANT

<i>Afonina O.</i>	Interdisciplinary Approach as a Basis for the Methodology of Researching the Problems of Realist Painting	150
<i>Bezuhla R.</i>	Following the Traditions of Old Masters in Ukrainian Realist Painting (on the Example of the Works of V. Kostyrko, E. Ravsky, O. Glazunov).....	156
<i>Zuziak T.</i>	The influence of accurate attribution on the preservation of historical portrait miniatures	162
<i>Denysiyuk Zh.</i>	Transformation of the Artistic Image of the Roma Community in the European Contemporary Art	168

<i>Karpov V.</i>	Contemporary space of fine arts of the Roma	173
<i>Kravchenko A.</i>	Representation of dnipro art Museum`s Collection of the Late 19th and Early 20th Centuries at Exposition Block "modern. Avant-garde. Symbolism"	180
<i>Rohotchenko O.</i>	Image of Roma people in genre realistic painting of the 19th – early 20 th centuries: stylistic and narrative peculiarities	187
<i>Romanenkova Yu.</i>	Realism as a Tool for the Revival of Classical Traditions in the Painting Work of Olga Karpenko	192
<i>Bardik M.</i>	Classicism Style in Mural Painting of Kyiv-Pechersk Lavra Churches	197
<i>Boyko V.</i>	Romani Theme in Landscape Painting (on the Example of Realistic Painting Works of the Second Half of the 19th Century)	206
<i>Biskulova S.</i>	Technical Study of Miniature Painting by Rosalba Carriera (1673–1757)	212
<i>Dolesko S.</i>	Ukrainian Folk Traditions of Hospitality in the Context of Modern Diplomatic Etiquette	218
<i>Mishchenko I.</i>	Study of Portraits of Austro-Hungarian Monarchs (18th Century) from the Collection of Chernivtsi Art Museum	224
<i>Nesen I.</i>	Ukrainian Portrait Painting of the 18th–Early 19th Centuries in the Collection of the Dnipro Art Museum	229
<i>Oborska S.</i>	Romanticised image of Esmeralda in the European painting of the 19th century	236
<i>Sapelkina Z.</i>	Modern Ukrainian art: European identity or separateness	242
<i>Soliarska-Komarchuk I.</i>	Comprehending "Strict Style" in the Process of Forming Ukrainian Unofficial Art ..	249
<i>Yalanskyi A.</i>	Online Painting Learning: Advantages and Disadvantages	255
<i>Popinova O., Kriukova G.</i>	Integration of technology and fine arts: from computer to digital media	260
<i>Ishchenko K.</i>	NFT as a current component of modern cultural and art space	266
<i>Kapshukova O.</i>	Mykola Hlushchenko's paintings of 1940s–1970s from collection of Dnipro Art Museum: to the issue of periodisation and reattribution	273
<i>Shyshliuk Ye.</i>	Artistic Activity of Antonio Solario: Problems of Interpreting Facts and Attributing Works	279

CHOREOGRAPHY

<i>Kolomiïets V.</i>	The Ideas of Emile Jacques-Dalcroze's Rhythm Plastic in the Dance Studios of Soviet Ukraine From the Late 1910s to the Early 1920s	285
<i>Pastukhov O.</i>	Hip-hop: characteristics and influences on modern choreography	291

MUSICAL ART

<i>Shevchenko L., Kolesnyk O.</i>	Symbolism in the 19th Century, its Projections on the Age of Psychology of Unconscious and Musical Aspects of That Trend	296
<i>Hryhorieva M.</i>	Baroque Opera in Ukrainian Modern Staging: Features of Interpretation From the Standpoint of Historically Informed Performance as Exemplified by Henry Purcell's "Dido And Aeneas" Opera Performance	303
<i>Hysa O.</i>	Ukrainian parallels to Jagiellonianism and Sarmatism in the history of Europe in the 18th-19th centuries	310
<i>Mykulanynets L.</i>	Ishtvan Marton's biography as the reflection of culture and historical domain of the 20 th century Zakarpattia	315
<i>Paliūchuk I., Du Bohao</i>	Genre-style dynamics of saxophone quartet in the world music culture of the 19th-20th centuries	321

<i>Sapozhnik O.</i>	Modern Popular Estrada Music in Ukraine: on the Issue Of Definition and Genre and Stylistic Connotations	327
<i>Shpak H.</i>	Mozart's Requiem and its performance by K. Pigrov	333
<i>Tushchenko M.</i>	Development of executive skill guitar students in the processor education in Higher Educational Institutions	339
<i>Krasylina I.</i>	Signs of late seria in Antonio Salieri's opera "Armida"	344
<i>Chystova O.</i>	The Fourth of "Brazilian Bachians" by E. Villa-Lobos in the Context of Polyphonicism of the 20th Century	349
<i>Dan Enyi</i>	Preservation vectors of traditional Chinese music	356
<i>Stakhevyh O.</i>	Vocal and romance creativity of Ukrainian composers in the style dimensions of the Era: Mykhailo Skorulsky	361
<i>Storonianska M.</i>	Features of transcribing French LUTE music into modern notation	367
<i>Syun Yi</i>	Evolution of Piano Education in China: Analysis of Socio-Cultural Impact and Prospects for Development	374
<i>Chen Mengzhao</i>	Invariants of the complex tripart form in the piano sonatas of chinese composers	380
<i>Zhu Sisi</i>	Evolution of Chinese Instrumental and Performing School of the 20th – Early 21st Century	387

STAGE ART

<i>Miziak V.</i>	Formation of professional skills in conditions of online education when mastering the actor's profession	393
<i>Fadhel A.</i>	Theater art of the Western Muslim communities of the end of the XX – beginning of the XXI century	398
<i>Nechayenko T.</i>	Theater of one actor: complementary tools and techniques of ideological and emotional of mono performances	404
<i>Stulii A.</i>	Features of editing concepts in spherical audiovisual content	410
<i>Feng Baojiang</i>	Forms and methods of media promotion ballet theatre in PRC	416
<i>Khimich A.</i>	Subtext in the dialogue in climax of a film as a directorial method for avoiding melodramatic clichés	423
<i>Tsona A.-H.</i>	Director's Use of a Comic Actor in a Dramatic Role on the Example of Jim Carey's Work	428

Наукове видання

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ
АКАДЕМІЇ
КЕРІВНИХ
КАДРІВ
КУЛЬТУРИ
І МИСТЕЦТВ

NATIONAL
ACADEMY OF
MANAGERIAL
STAFF OF
CULTURE
AND ARTS

HERALD

Щоквартальний науковий журнал
Quarterly Journal

1'2024

Редактор *О. І. Бугайова*

Редагування англomовних статей, анотацій і транслітерації *О. Б. Рубчак*

Комп'ютерна верстка *А. С. Терещенко*

Адреса редакції: 01015, м. Київ, вул. Лаврська, 9, корп. 11, каб. 210

e-mail: nauka@dakkim.edu.ua

Вимоги до публікацій на сайті:

<https://nakkim.edu.ua/images/vidannya/requirements.pdf>

Здано до набору 05.03.2024. Підп. до друку 11.03.2024. Формат 60x84 1/8.

Папір офсетн. № 1. Друк офсетний. Умов. арк. 51,15.

Облік.-вид. арк. 46,3. Наклад 300 прим.